

Captant el so

Music Lan

Trayter i Solé: pioners, pencaires, renovadors i propers

Text > SEBASTIÀ ROIG, periodista

Fotos > ARXIU MUSIC LAN

L'estiu de 1998, els estudis de gravació Music Lan van obrir a Avinyonet de Puigventós, dissenyats i concebuts per l'enginyer de so Joan Trayter Malirach (Figueres, 1971-2002). Jordi Solé Clariana (Reus, 1971) ha sabut donar continuïtat al projecte, una tasca que ja ha estat guardonada amb dos premis Grammy llatins.

A l'entrada de Music Lan, els Sopa de Cabra comparteixen un moment de cordialitat rockera amb Carles Puigdemont. «La foto és del 2016 —recorda Jordi Solé—, quan Puigdemont

va venir per assajar amb ells, dies abans que toquessin junts en un escenari». La imatge exemplifica molt bé les trobades i les combinacions sorprenents que s'han produït en aquesta casa.

De fet, l'eclecticisme i la diversitat dels artistes que els han fet confiança han estat constants durant les dues dècades de vida de Music Lan. Shakira, Manolo García, Mariah Carey, Jarabe de Palo, Quimi Portet, Enrique Bunbury, Lluís Llach, Ojos de Brujo, Macaco, Albert Pla, Sidonie, Love of Lesbian, Elefantes, Adrià Puntí, Antònia Font, Mónica Naranjo o Sopa de Cabra són la punta de l'iceberg d'una llista d'intèrprets que fa venir vertigen. A més a més, la gran majoria acostumen a tornar-hi per enregistrar un segon o un tercer disc.

Aquest grau de fidelització tan alt es deu, sens dubte, al factor humà. És veritat que els estudis tenen tres taules de mesclades mítiques (l'EMI-Neve 1093,

la Neve 8036 i la Solid State 4056E), però, en aquest negoci, més enllà de la qualitat dels serveis, la professionalitat o l'alt nivell tecnològic, el tracte personal acaba sent una part fonamental de l'equació; en aquest sentit, Solé i la família Trayter-Malirach han sabut crear un sentiment de comunitat creativa i establir uns vincles fraternals i emocionals amb molts dels músics i cantants amb qui treballen.

Per descomptat, res de tot això no hauria estat possible sense l'espurna creativa i el talent de Joan Trayter, d'aquell jovenet visionari que va deixar la banda de pop Dígít Arts per fer realitat el seu somni artístic i empresarial; un esperit que, avui, és recordat amb un concurs musical que duu el seu nom. Trayter va concebre Music Lan l'any 1996, com un complex amb tres espais de gravació i dues sales de control; una amb un sistema d'acústica variable. La seva filosofia era: «Els clients han de poder seguir totalment el procés de producció musical. Per afavorir-ho, les sales i el monitoratge estan dissenyats per ser totalment transparents a la música».

>> Jordi Solé, amb els dos premis Grammy llatins que han reconegut el treball de l'estudi d'Avinyonet.

>> Sanjosex gravant un disc a Music Lan, amb Quimi Portet com a productor.

Jordi Solé creu que el temps ha confirmat de ple les seves intuïcions. «El plantejament de Joan Trayter era bo, molt vàlid, i continua vigent. De fet, avui es torna a treballar igual que quan vam començar: els grups tornen a gravar tocant tots junts, com en temps de la Motown. Als anys noranta, en canvi, es prioritzava que cada músic toqués aïllat i les gravacions es feien per capes, amb multipistes. Però ara s'ha recuperat aquesta manera de fer, que jo reivindicava des de fa temps... L'estructura de Music Lan ens permet tenir una banda tocant alhora, però en sales diferents, i capturar cada pista amb el so únic d'aquell instrument. No hi ha gaires estudis on puguis treballar així».

Adaptar-se a la crisi del sector

La trajectòria de Music Lan no ha estat gens fàcil. La primera ensopagada va ser la mort de Joan Trayter, el 26 de març de 2002. A partir d'aleshores, Solé en va agafar les regnes i, ben aviat, va haver d'enfrontar-se a la crisi del sector discogràfic, a un canvi radical de model de negoci i a la proliferació de petits estudis. «Ara estem en un moment de transició —diu Solé—, que fa força temps que dura. Ens hem hagut d'adaptar i hem canviat el nostre organigrama, perquè no era sostenible.

Abans havíem tingut un altre treballador sempre fix, ara ja no. Depenent del projecte, em busco un productor autònom. Acostumo a treballar amb Jordi Mora, Jordi Cristau i José Luis Molero». La crisi també ha provocat un canvi radical de clients: les companyies discogràfiques han desaparegut. Són els artistes els qui els lloguen els serveis. «Un músic no es pot gastar en un disc el que es podia gastar una discogràfica. Abans de la crisi, una companyia venia un mínim de 5.000 o 10.000 còpies d'un disc. Un grup català com Lax'n'Busto podia vendre 40.000 còpies. I grups més petits, si venien

La crisi també ha provocat un canvi radical de clients: les companyies discogràfiques han desaparegut

2.000 còpies, ja cobrien les despeses de gravació. Tot això avui és impensable. Les vendes de discos són molt reduïdes; la majoria dels músics els venen durant els concerts.»

Quan les discogràfiques pagaven, les estades també eren molt més llargues: «*Techari*, d'Ojos de Brujo, pel qual vam rebre un Grammy al millor àlbum de flamenc, va ser un treball que va durar sis mesos, si sumem totes les etapes. I algun treball d'Enrique Bunbury ens havia ocupat tres mesos. Ara, els músics potser fan deu dies de gravació i cinc de mesclades. Unes dues setmanes de feina».

Entre els discos més recents, Solé recorda amb emoció *Geometría del rayo*, de Manolo García: «Hi van col·laborar Toti Soler, Carles Benavent i Jordi Sabatés, músics de primera línia molt estimats per García, i vam anar a gravar parts del disc als Estats Units, Creta i el Brasil». Solé, de fet, només marxa d'Avinyonet quan algun artista li ho demana o per fer alguna gravació en directe: «Amb Quim Salvat, vam anar a Abbey Road a mesclar un projecte. Jo només vaig fer d'assistent, però vaig constatar que la forma de treballar de fora..., bé, no és gaire diferent de la nostra». Una forma de treballar que a Solé li ha estat prou reconeguda: el 2009 va rebre el segon Grammy a la millor enginyeria de gravació per a un àlbum, per la seva tasca a *Orquesta Reciclando*, de Jarabe de Palo. Un guardó just, que honorava la llarga trajectòria de l'estudi empordanès.